

kun gaa i Præsternes Ledebaand. Lars Oftedahls Parti vilde faa for stor Tilvækst. Men saa har jeg hørt andre igen sige: at Kvinder, der forlanger Stemmeret, maa være Fritænkere, Folk, der vilde stemme for Digtergange til Alexander Kjelland, — vi tør derfor ikke være med paa at støtte Stemmeretssagen. De ser altsaa, mine Damer, at der er dem, der vil sætte vor Stemmeretssag i Forbindelse med det religiøse.

Men vi Kvinder véd, at naar vi nu forlanger Stemmeret, saa er det, hverken fordi vi er højre- eller venstresindet, Socialister eller ikke-Socialister, Afholdsfolk eller deres Modstandere, Kristne eller Fritænkere, men fordi vi er *Kvinder*. Og naar vi vinder Stemmeret, vil vi forbeholde os Retten til selv at vælge, om vi vil gaa med Højre eller Venstre, om vi vil være mod Socialisterne eller med dem, mod Afholdssagen eller for den, Bohæmer eller Handskedamer, Fritænkere eller Kristne! Vi vil ikke købe os Stemmeret med at binde os til noget Parti, vi vil staa frie. Og det bør alle de, der arbejder for Kvindestemmeret vide, at de arbejder for en Sag, der er hævet over Partier. Kvindesagen kan ikke slaas sammen med nogen Partisag. Den tilhører alle Partier; thi vi Kvinder tilhører alle Partier, alle Stænder! Vi kan ikke give vor Sag noget Parti i Vold, men vi er nødtte til at tage imod Hjælp, der, hvor den bydes, enten den saa kommer fra Højre eller Venstre. Og vi er taknemlige mod dem, der vil hjælpe os, med hvad Navn de saa end vil kalde sig. Der er bare den ene Ting, vi protesterer mod, at noget Parti vil tage *vor Sag* i sit Partis Tjeneste.

Og vi Kvinder, som staar sammen her, lad ingen Partistridigheder eller Partihensyn skille os. Vor Sag, Stemmeretssagen, den bærer dybere og naar højere end nogen anden, som der i dette Øjeblik kæmpes for i den ganske Verden.

Lad os derfor være modige og stole paa vor Sags Retfærdighed! Men lad os ikke glemme de Mænd, der i Uegennyttighed, uden Partihensyn arbejder med os og for os. I fuld Forstaaelse af den Hjælp, som ædle Mænd kan yde os, vil jeg slutte med: Leve de 44, som i Norges Storting stemte for Kvindestemmeret!

Frelsens Hær og andre Fortællinger fra Kansas.

Af Nico Beck Meyer.

(Lehmann og Stage. 196 S.)

Det er en dansk Kvinde i Amerika, der har skrevet disse fordringsløse Fortællinger, igennem hvilke man faar et Indblik i Livet derovre, der undertiden kan være ganske fornøjeligt, skønt Stilen lider af en vis Hjælpeløshed — sandsynligvis en Følge af de mange Aars Ophold udenfor Fædrelandet.

Fortællingerne gør nærmest Indtryk af at være Begivenheder, der er set og oplevede dels paa nærmere, dels paa fjernere Hold, og navnlig „Frelsens Hær“ synes at være stærkt farvet af Forfatterindens Antipathi mod denne religiøse Hær, der stormer og indtager en Stad mere fuldstændigt end virkelige Soldater. Vi tør naturligvis ikke

dømme og sige, det er umuligt, da Forholdene derovre i det fjerne Vesten er saa ulige vore, men dog, at det klinger hartad utroligt, at saa godt som hele Byen bliver grebet af denne religiøse Galskab, der først svinder, da det viser sig, at Kaptajnen skyder sin Løjtnant, fordi hun har ladet sig forføre af ham, der er en rigtig Romanskurk. Saa er der Bankrøvier og en Kærlighedshistorie og mange andre Interiører, nok til at holde Interessen vedlige Fortællingen igennem. Dog læser man den med størst Udbytte, naar man stadig har for Øje, at det er os helt ukendte Forhold, der skildres.

Slagter Friiden er, synes det, skildret godt, i det mindste kan man fuldstændigt sætte sig ind i Forholdene og forstaa, at der kun kan være én Slagter i Byen, selv efter at alle Genvordigheder er overstaaede, og de to Fjender forsonede.

Bogen kan, som sagt, læses med en Del Interesse af enhver, der vil sætte sig lidt ind i amerikanske Forhold, og navnlig faar man god Oplysning om, hvilken Magt de forskellige Kirker er i Samfundet, selv om de der mere end noget andet Steds er en Forsamling, hvor man gaar hen for at bruge sine Silkekjoler og sin Stads og for at beundre og misunde andre.

Folkepolitisk Frispråkaren

er en lille Bog paa 100 Sider, som er udkommet paa Svensk. I Eksemplar sender P. Wikner Orsa i Stokholm portofrit for 80 Øre i Frimærker.

Det er en Samling af folkepolitiske Sandheder, fremsat i Smaastykker og kernefulde Sætninger. Vi lidsætter en Prøve:

„Årsagen til Krige maa vi søge hos Fyrsterne, ikke hos Folket. I Fyrsternes Kabinet spindes de Intriger, som fremkalder de blodige Fejder.“

„Den, som kæmper mod Friheden, kæmper mod Gud selv, og ve den, som gør det.“

„Der tales og skrives meget om Politik i vore Dage. Nogle advarer Folket mod at bafatte sig med Politik, andre opfordrer Folket til at politisere. — Og saa véd Folket ikke, hvad det skal tro om Sagen.“

„Og dog er Politik lige saa vigtig for Mennesket som Naturkundskab, Matematik og Kendskab til Lovene; thi det kan ikke være et selvstændigt Menneske ligegyldigt, hvorledes der styres og handles med hans egen Ejendom.“

„Fredssagen vil sejre i samme Forhold som Civilisationen vokser.“

„Er Religionen en Hjerte- og Samvittighedssag, saa længe vi ved Præster og kirkelige Love tvinges til at handle lige imod vor Overbevisning?“

„Det Menneske, der savner Stemmeret, sidder i Trældom under dem, der har Stemmeret, selv om de aldrig saa godt vaager over hans Interesser. Thi ikke ophører Slaven at være Slave, om Slaveejereren behandler ham nok saa godt.“

„Kun det Menneske er fuldkommen forarmet, som taalmodig ser sit Menneskeværld trampet i Støvet.“

Et lille Svar til Katrine Nielsen.

Jeg er selv gift, og foruden at passe den huslige Gerning, arbejder jeg med, hvad jeg kan, for at tjene lidt til Hjælp, hvilket jeg synes er en Pligt for enhver Husmoder i de Hjem, hvor det er nødvendigt; men det, som mest faldt mig paa Sinde, da jeg læste Deres Artikel, var dette: Er Lovene virkelig saaledes, at Manden har Ret til at raade fuldstændigt over Hustruens fortjente Penge, naar Konen ikke bruger dem til al Slags Ødselhed. Jeg finder, det er meget uretfærdigt. Konens Fortjeneste maa absolut være lige saa god som Mandens, og selvfølgelig skulde hun da have lige saa megen Ret til at raade over sine Penge som Manden. Min Mand kræver ikke Regnskab af mig, lige saa lidt som jeg af ham. Han véd, jeg hader at skulle gøre Regnskab for hver Øre. Derimod taler vi gensidigt med hinanden om, hvorledes vi bedst skal anvende vore fortjente Penge. Jeg synes, at Manden ubetinget maa faa mere Agtelse for sin Kone, naar han ser, at hun hjælper til, hvad hun kan, end hvis det modsatte var Tilfældet. Det forekommer mig, at jeg et Sted har læst — jeg husker desværre ikke, hvor — at gift Kvinde har Ret til selv fortjente Penge; men har jeg taget fejl, da er dette jo en stor Ting at arbejde for, og især for den Kones Vedkommende, der ikke kan betroe sin Mand Pengene. Man kan jo rigtig nok ogsaa sige sig selv, at den Mand, der vil skole sin Kone saaledes igennem, maa være uden al Fornuft og bedre Dannelse; men sørgeligt er det virkelig for de Kvinder, der er saaledes stillede. Kan vi ikke faa nogen Lov eller Ret i den Henseende, *da maa vi virkelig tage os den selv*, og saa maa det gaa, som det bedst kan; thi flere Mænd har vist bedst af at faa det paa den Maade, og udfører Konen sine Pligter i Hjemmet foruden sit Arbejde, da kan Manden jo ikke have noget at sige.

En Holder af „Hvad vi vil“
Marie I.

Marie I. tager ikke Fejl i, at der findes en Lov, som giver den gifte Kvinde Ret over det, hun selv erhverver. Den kaldes i Almindelighed den Bajerske Lov, fordi den ved Folketingsmand Frederik Bajers ihærdige Arbejde i 1880 gik igennem som Lov.

Den er i Virkeligheden et stort Fremskridt, fordi den betyder et Principskifte. Hustruen betragtes fra nu af som myndig. Men i Praksis giver den for lidt, da det i Loven hedder:

Hvad gift Kvinde erhverver ved selvstændig Virksomhed, som ikke *grundes eller vedligeholdes ved Mandens eller Fællesboets Midler*, og over hvad bevisligt er anskaffet ved sligt Erhverv, har hun alene Ret til at raade over uden Mandens eller anden Værges Samtykke.

Altsaa kun hvad der ikke opretholdes ved Fællesboets Midler! — og hvorledes er det muligt for en Hustru at have en Virksomhed, som ikke er grundet eller opretholdes ved Fællesboets Midler? — Hun kan gaa ud at vaske, hun kan paatage sig Daglejergerning, da kan det bevises, at hun har erhvervet det ved egne Hænder. Men i Middelstandsklassen, hvor der ofte er lige saa stor Trang til Hustruens Erhverv, har den ingen Betydning.